

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
професор Р.М. Шелудько
«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.6 «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Рівень вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Факультет обліку і фінансів

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

07 «Управління та адміністрування»

071 «Облік і оподаткування»

«Облік і оподаткування»

Харків 2020

Робоча програма дисципліни «Фінансовий облік» для здобувачів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування». «31» серпня 2020 р. 51 с.

Розробники: **Огійчук Микола Феодосійович**, кандидат економічних наук, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, професор; **Рагуліна Ірина Іванівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Протокол від «27» серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту
27 серпня 2020 р.

М. ОГІЙЧУК

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку і фінансів.
Протокол № 2 від «31» серпня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
факультету обліку і фінансів,
к.е.н., доцент

О. ГОРОХ

© Огійчук М.Ф., 2020 р.

© Рагуліна І.І., 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 10	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів 8	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування» Освітньо-професійна програма 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів 8		2-й	1-й
Загальна кількість годин – 300		Семестр	
		3-й 4-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 104 самостійної роботи здобувача – 196	Освітній ступінь: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Кваліфікація – «молодший бакалавр обліку і оподаткування»	Лекції	
		52 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		52 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	год.
		Самостійна робота	
		196 год.	286 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: Виробнича практика – 30 Навчальна практика – 10 Курсова робота Залік (3-й семестр) Екзамен (4-й семестр)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Фінансовий облік як органічна частина єдиної системи господарського обліку в сучасних умовах ґрунтується на наукових принципах діалектичного методу пізнання, економічної теорії, на знаннях гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, зокрема макроекономіки, мікроекономіки, теорії систем, технології виробництва, переробки і зберігання сільськогосподарської продукції, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», інших, законодавчих актів, нормативних документів Кабінету Міністрів України, Міністерств і відомств, вимогам освітньо-професійних програм та освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Для успішного засвоєння добувачами учбового матеріалу, розвитку у них самостійного творчого підходу, а також практичних навиків обліку, викладач повинен використовувати різноманітні форми і методи навчання.

Змістом курсу «Фінансовий облік» є характеристика фінансового обліку як інформаційної системи, його функції, принципи, об'єкти обліку, вивчення метода в цілому та його елементів, зокрема, та принципів методологічних основ фінансового обліку активів підприємства: грошових коштів; короткострокових та довгострокових фінансових інвестицій; розрахунків з дебіторами; виробничих запасів; продукції сільськогосподарського виробництва; поточних біологічних активів; основних засобів; нематеріальних активів; капітальних інвестицій; довгострокових біологічних активів; короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками; розрахунки з учасниками та іншими кредиторамі; розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням; розрахунків з бюджетом та зі страхування майна; зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями; довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди; доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства; формування зареєстрованого (пайового) капіталу, обліку капіталу у дооцінках та додаткового капіталу; резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку; забезпечення майбутніх витрат і платежів; цільового фінансування і цільових надходжень а також організації фінансового обліку.

При розробці робочого матеріалу для занять, а також при проведенні занять необхідно враховувати міждисциплінарні і предметні зв'язки, не допускаючи дублювання учбового матеріалу.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів сучасної системи наукових знань про фінансовий облік, вивчення основ методології та організації фінансового обліку активів та пасивів на підприємствах різних форм власності.

Дисципліна «Фінансовий облік» є однією з провідних дисциплін і забезпечує формування у здобувачів необхідних методичних здібностей для подальшого їх використання в майбутній практичній діяльності за фахом.

Предметом дисципліни «Фінансовий облік» є активи та пасиви підприємства: грошові кошти; довго- і короткострокові фінансові інвестиції; розрахунків з дебіторами; виробничі запаси; продукція сільськогосподарського виробництва; поточні біологічні активи; основні засоби; нематеріальні активи; капітальні інвестиції; довгострокові біологічні

активи; зобов'язання за розрахунками з постачальниками та підрядниками; короткострокові зобов'язання за розрахунками з банками та іншими позиками; розрахунки з учасниками та іншими кредиторами; розрахунки за виплатами працівникам та соціальним страхуванням; розрахунки з бюджетом та зі страхування майна; зобов'язання за довгостроковими позиками та векселями; довгострокові зобов'язання за облігаціями та з фінансової оренди; доходи, витрати і фінансові результати від діяльності підприємства; формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу; резервний капітал, вилучений капітал та нерозподілений прибуток; забезпечення майбутніх витрат і платежів; цільове фінансування і цільові надходження.

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, законодавчих актів, нормативних документів Міністерства фінансів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Міністерств і відомств, на положеннях освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційних характеристиках підготовки фахівців за рівнями ступеневої освіти.

Завданням дисципліни є вивчення фінансового обліку як інформаційної системи, предмета та метода фінансового обліку та його складових елементів, методології та організації фінансового обліку з використанням прогресивних прийомів та Міжнародних і Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку і фінансової звітності, набуття навичок опрацювання первинних документів, організацію поточного бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, створити основу для вивчення курсів «Внутрішній аудит», «Облік і звітність в оподаткуванні» та ін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- теоретичні основи, принципи сучасної організації фінансового обліку активів підприємства із урахуванням положень національних стандартів;
- техніку ведення фінансового обліку та його прогресивні форми;
- механізм повного і достовірного відображення у бухгалтерських документах усіх господарських операцій, які були здійснені на підприємстві у звітному періоді;
- методику складання встановленої органами державного управління фінансової звітності;
- порядок надання інформації внутрішнім споживачам для контролю господарської діяльності і прийняття управлінських рішень;
- порядок надання інформації зовнішнім користувачам про реальний стан підприємства;

Вміти:

- набувати, опрацьовувати і використовувати облікову інформацію в управлінні;
- оволодівати основами фінансового обліку, формами і методами організації фінансового обліку;

- використовувати елемент аналізу фінансового стану підприємства з метою виявлення існуючих резервів і попередження підвищеного ризику у його фінансово-господарській діяльності;
- організовувати фінансовий облік активів на підприємствах з різними формами власності.

Бути ознайомленим:

- з указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України, іншими нормативними та правовими документами, що регулюють організацію бухгалтерського обліку та застосування бухгалтерської інформації організаціями та підприємствами;
- з національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку з методами контролю та аналізу господарської діяльності підприємства з метою виявлення слабких місць у роботі підприємства і пошуку шляхів подальшого покращення їх роботи.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання різноманітних задач у навчальній та практичній діяльності.

ЗК07. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК10. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.

ЗК 11. Здатність до розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК01. Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.

ФК04. Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на підприємстві.

ФК05. Уміння складати, перевіряти та проводити бухгалтерську обробку документів, вести синтетичний й аналітичний облік.

ФК07. Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України.

ФК11. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

ФК12. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням їх правомірності у сфері господарської, фінансової, страхової та інших видів діяльності з застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК13. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Визначати сутність об'єктів обліку та оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН 9. Володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 10. Розуміти особливості практики здійснення обліку та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 11. Знати механізми функціонування податкової системи України та враховувати її особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

У результаті вивчення дисципліни «Фінансовий облік» здобувачі повинні бути здатними до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних із спроможністю відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації з метою формування обліково-аналітичної інформації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають управлінські рішення.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» є складовою блоку навчальних дисциплін у підготовці здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вона є логічним продовженням дисциплін «Вступ до спеціальності», «Бухгалтерський облік» та початком для дисципліни «Економічний аналіз», «Податкова система», «Внутрішній аудит».

Програма навчальної дисципліни є підставою для розробки «Робочої програми навчальної дисципліни» з урахуванням форм організації та методів навчання.

3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ, ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ, ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Взаємозв'язок бухгалтерського обліку з іншими економічними дисциплінами. Завдання бухгалтерського обліку в сучасних умовах. Фінансовий та управлінський облік. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Принципи бухгалтерського обліку. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій. Форми бухгалтерського обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів

Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів. Облік касових операцій. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління національного банку України від 15.12.2004 р. № 637. Ліміт зберігання готівки в касі. Первинний облік касових операцій. Аналітичний і синтетичний облік касових операцій. Відображення руху готівки в касі на рахунках бухгалтерського обліку. Облік коштів на рахунках підприємства в банках у національній валюті. Інструкція „Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах”, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 р. № 492 зі змінами та доповненнями. Документальне оформлення відкриття поточних рахунків у банку. Первинний облік руху коштів на рахунках підприємства в банках у національній валюті. Правила заповнення реквізитів розрахункових документів. Особливості розрахунків за допомогою системи дистанційного обслуговування банками підприємств. Виписка банку та її бухгалтерська обробка. Синтетичний і аналітичний облік операцій на поточних рахунках у банках в національній валюті. Відображення руху коштів на поточних рахунках у банку в національній валюті на рахунках бухгалтерського обліку. Облік операцій на поточних рахунках в іноземній валюті. Порядок відкриття валютних рахунків. Первинний облік операцій за валютним рахунком. Облік продажу валюти, що є у розпорядженні підприємства. Облік придбаної підприємством іноземної валюти. Облік курсових різниць. Аналітичний і синтетичний облік операцій в іноземній валюті. Облік грошових коштів на інших поточних рахунках у банку. Облік грошових коштів на капітальні інвестиції. Облік розрахунків із застосуванням акредитивної форми розрахунків. Облік розрахунків із застосуванням розрахункових чеків. Аналітичний і синтетичний облік коштів на інших поточних рахунках у банку. Облік інших коштів. Облік грошових документів. Облік грошових коштів в дорозі.

Тема 3. Облік короткострокових фінансових інвестицій

Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік короткострокових фінансових інвестицій, придбаних з метою продажу. Аналітичний та синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій.

Тема 4. Облік довгострокових фінансових інвестицій

Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій, що придбані шляхом обміну на цінні папери власної емісії. Облік довгострокових фінансових інвестицій, що придбані шляхом обміну на інші активи. Аналітичний і синтетичний облік довгострокових фінансових інвестицій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ

Тема 5. Облік дебіторської заборгованості

Економічний зміст розрахункових операцій. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість". Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків на відшкодування матеріального збитку. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. №116. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік резерву сумнівних боргів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ОБЛІК ЗАПАСІВ

Тема 6. Облік виробничих запасів

Економічний зміст запасів на сільськогосподарських підприємствах і завдання їх обліку. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси". Оцінка запасів. Облік сировини і матеріалів. Облік палива. Облік будівельних матеріалів. Облік запасних частин. Облік матеріалів сільськогосподарського призначення. Облік малоцінних швидкозношуваних предметів. Облік товарів. Складське господарство і складський облік. Синтетичний і аналітичний облік виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів.

Тема 7. Облік продукції сільськогосподарського виробництва

Оцінка продукції сільськогосподарського виробництва. Документальне оформлення надходження і використання продукції сільськогосподарського виробництва. Складський облік продукції сільськогосподарського виробництва. Синтетичний і аналітичний облік сільськогосподарської продукції. Інвентаризація продукції сільськогосподарського виробництва.

Тема 8. Облік поточних біологічних активів

Економічний зміст і об'єкт бухгалтерського обліку поточних біологічних активів рослинництва та тваринництва. Завдання обліку поточних біологічних активів рослинництва і тваринництва. Оцінка і порядок оформлення надходжень поточних біологічних активів рослинництва і тваринництва зі

сторони. Оцінка і порядок оформлення надходження приплоду. Оцінка і порядок документального оформлення визначення приросту тварин. Документальне оформлення реалізації тварин і птиці переробним підприємствам. Оцінка і порядок документального оформлення руху тварин на підприємстві. Документальне оформлення вибуття тварин і птиці в результаті забою, прирізки та падежу. Облік тварин за центрами відповідальності (на фермах, у бригадах, цехах). Порядок проведення інвентаризації поточних біологічних активів тваринництва та їх оцінка на дату балансу. Характеристика рахунку для обліку й узагальнення інформації про наявність і рух поточних біологічних активів. Синтетичний та аналітичний облік поточних біологічних активів рослинництва і тваринництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Тема 9. Облік основних засобів

Економічний зміст основних засобів та інших необоротних активів і завдання їх обліку. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Облік амортизації (зносу) необоротних активів. Облік ремонту та поліпшення основних засобів. Облік основних засобів в оренді. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 "Оренда". Аналітичний і синтетичний облік основних засобів. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів". Облік витрат зменшення корисності або вигод від відновлення корисності необоротних активів. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість". Визнання та оцінка інвестиційної нерухомості. Переведення нерухомості до інвестиційної нерухомості або виведення її зі складу інвестиційної нерухомості. Вибуття інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість у примітках до фінансової звітності.

Тема 10. Облік інших необоротних матеріальних активів

Класифікація інших матеріальних необоротних активів. Оцінка інших необоротних матеріальних активів. Облік інших необоротних активів. Облік малоцінних необоротних матеріальних активів. Облік амортизації (зносу) інших необоротних матеріальних активів. Аналітичний і синтетичний облік інших необоротних матеріальних активів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи". Визнання нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів. Первинний облік надходження і вибуття нематеріальних активів. Облік амортизації (зносу) нематеріальних активів. Аналітичний і синтетичний облік нематеріальних активів.

Тема 12. Облік довгострокових біологічних активів

Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи". Класифікація довгострокових біологічних активів. Оцінка довгострокових біологічних активів. Облік довгострокових біологічних активів рослинництва. Облік довгострокових біологічних активів тваринництва.

Тема 13. Облік капітальних інвестицій

Економічний зміст капітальних інвестицій. Первинний облік капітальних інвестицій. Синтетичний та аналітичний облік витрат на капітальні інвестиції. Облік капітального будівництва, здійсненого господарським і підрядним способом. Облік капітальних інвестицій у придбання основних засобів. Облік капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів. Облік витрат на придбання (виращування) довгострокових біологічних активів тваринництва (формування основного стада). Облік витрат на закладання і виращування довгострокових біологічних активів рослинництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5

ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ, ОБЛІК КОРОТКОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БАНКОМ ТА ІНШИМИ ПОЗИКАМИ

Тема 14. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками

Суть розрахунків за зобов'язаннями. Поточні та довгострокові зобов'язання. Зміст П(С)БО 11 "Зобов'язання". Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Порядок приймання – здавання товарів. Документальне оформлення надходження вантажів (робіт, послуг). Порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей. Синтетичний і аналітичний облік з постачальниками та підрядниками. Кореспонденція рахунків.

Тема 15. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками

Економічний зміст кредитів банків і завдання їх обліку. Механізм одержання кредиту. Форми кредитних угод. Суть кредитування через факторинг. Облік короткострокових позичок у національній та іноземній валюті. Відстрочені та прострочені позики у національній та іноземній валюті і відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку. Синтетичний і аналітичний облік короткострокових позичок. Кореспонденція рахунків.

Тема 16. Облік розрахунків з учасниками та іншими кредиторами

Економічний зміст розрахунків з різними кредиторами та завдання їх обліку. Виплати учасникам (замовникам). Чинники, що впливають на дивідендну політику. Первинний облік розрахунків з учасниками. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з учасниками. Порядок нарахування та видачі дивідендів. Облік вибуття учасників (засновників). Облік розрахунків за авансами одержаними. Облік розрахунків за нарахованими відсотками. Облік внутрішніх і внутрішньогосподарських розрахунків. Облік розрахунків з різними кредиторами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ТА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ, З БЮДЖЕТОМ ТА ЗІ СТРАХУВАННЯ МАЙНА

Тема 17. Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням

Економічний зміст і завдання обліку. Трудові відносини на підприємстві. Трудовий договір (контракт). Трудові книжки. Форми первинного обліку. Колективний договір. Матеріальна відповідальність працівників. Розірвання трудового договору. Форми і види оплати праці. Склад фонду оплати праці. Первинний облік праці та її оплати. Узагальнення та групування даних з обліку праці. Розрахунково – платіжна відомість. Визначення середньої заробітної плати. Облік розрахунків допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток. Особливості нарахування інших додаткових оплат. Утримання із заробітної плати. Утримання із заробітної плати податку з доходів фізичних осіб. Утримання із заробітної плати працівника за виконавчими листами та інші утримання. Нарухування на заробітну плату та утримання із неї єдиного соціального внеску. Інші розрахунки за страхуванням. Порядок надання звітності про суми виплачених доходів і утриманих з них податків та інших обов'язкових платежів. Синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам та контроль за використанням фонду оплати праці. Методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати за роботи, виконані працівниками підприємства.

Тема 18. Облік розрахунків з бюджетом та зі страхування майна

Економічний зміст і завдання обліку розрахунків з бюджетом. Облік розрахунків за податками і платежами. Основні нормативно-правові документи, які врегульовують питання обчислення і сплати податків суб'єктами підприємницької діяльності. Організація податкового обліку ПДВ. Організація бухгалтерського обліку ПДВ. Облік податку на доходи фізичних осіб. Облік екологічного податку та акцизного податку. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податками і платежами. Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків за податками і платежами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7

ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ДОВГОСТРОКОВИМИ ПОЗИКАМИ ТА ВЕКСЕЛЯМИ, ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА З ФІНАНСОВОЇ ОРЕНДИ

Тема 19. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями

Облік зобов'язань за довгостроковими позиками. Облік придбання бланків векселів. Облік розрахунків із застосуванням простих векселів. Облік розрахунків із застосуванням переказних векселів. Бухгалтерський облік дисконту. Відображення в бухгалтерському обліку вексельних розрахунків за допомогою авалю. Аналітичний та синтетичний облік векселів. Облік

довгострокових векселів. Типова кореспонденція рахунків з обліку розрахунків векселями.

Тема 20. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди

Облік зобов'язань за облігаціями. Облік та нарахування премій за випущеними облігаціями. Дисконт за випущеними облігаціями. Характеристика рахунку 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями". Облік фінансової оренди. Закон України "Про лізинг". Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про оренду та її розкриття у фінансовій звітності згідно з П(С)БО 14 "Оренда". Характеристика фінансової оренди як одного з видів лізингу. Характеристика рахунку 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди". Кореспонденція рахунків з обліку фінансового лізингу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8

ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Тема 21. Облік доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства

Сутність доходу, його визнання й оцінка. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності згідно з П(С)БО 15 "Дохід". Визнання та класифікація доходів. Критерії визнання доходу. Надходження, які не визнаються доходами. Класифікаційні групи визнаних доходів від звичайної діяльності. Організація обліку доходів. Облік формування доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Економічний зміст реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Первинна документація з реалізації продукції. Характеристика рахунку 70 "Доходи від реалізації". Синтетичний та аналітичний облік реалізації продукції, товарів, робіт і послуг. Облік собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг. Бухгалтерський облік доходів від реалізації. Облік витрат на збут. Особливості обліку реалізації товарів. Облік формування доходу і витрат іншої операційної діяльності. Облік операцій, пов'язаних з отриманням доходів і витрат від реалізації іноземної валюти. Облік операцій, пов'язаних з отриманням доходів і витрат від реалізації інших оборотних активів. Облік доходів від операційної оренди. Облік доходів і витрат від операційної курсової різниці. Облік доходів і витрат від штрафів, пені, неустойок. Облік доходів і витрат від списання активів. Облік доходів і витрат від списання дебіторської і кредиторської заборгованості. Облік доходів від безоплатно одержаних оборотних активів та інших доходів від операційної діяльності. Облік формування доходу і витрат фінансової діяльності. Облік доходів і витрат від інвестицій в асоційовані підприємства спільної діяльності, інвестицій в дочірні підприємства. Облік інших фінансових доходів та інших фінансових витрат: дивідендів одержаних, відсотків одержаних, відсотків за кредит, інших фінансових виплат. Облік формування доходів і витрат від іншої звичайної діяльності. Облік доходів і витрат від реалізації фінансових інвестицій. Облік доходів і витрат від

реалізації необоротних активів. Облік доходів і витрат від неопераційної курсової різниці. Облік доходів від безоплатно одержаних активів. Облік уцінки необоротних активів і фінансових інвестицій. Облік виплат страхових сум та страхових відшкодувань. Облік податку на прибуток. Порядок формування та облік фінансових результатів. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування. Момент виникнення доходів і витрат. Формування чистого прибутку. Визначення валового прибутку. Облік формування фінансових результатів.

Тема 22. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу

Визначення власного капіталу та його функції. Складові власного капіталу. Статутний капітал та його формування. Пайовий капітал. Інший зареєстрований капітал. Внески до незареєстрованого статутного капіталу. Статутний капітал акціонерного товариства та його зміни. Характеристика рахунку 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал". Аналітичний і синтетичний облік статутного капіталу. Кореспонденція рахунків з обліку статутного капіталу. Дооцінка (уцінка) основних засобів. Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів. Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів. Емісійний дохід. Інший вкладений капітал. Накопичені курсові різниці. Безоплатно одержані оборотні активи.

Тема 23. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку

Резервний капітал як сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку. Створення та використання резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Формування нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Характеристика рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)". Визначення нерозподіленого прибутку та його облік. Облік використання прибутку у звітному періоді.

Тема 24. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів

Визначення і визнання зобов'язань. Класифікація зобов'язань. Необхідність, роль та суть забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік забезпечення виплат відпусток. Облік додаткового пенсійного забезпечення. Облік забезпечення нематеріальних заохочень. Облік забезпечення інших витрат і платежів.

Тема 25. Облік цільового фінансування і цільових надходжень

Класифікація фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету. Облік фінансової підтримки виробництва продукції тваринництва. Облік фінансової підтримки виробництва продукції рослинництва. Облік часткової компенсації вартості складної сільськогосподарської техніки. Облікове забезпечення фінансової підтримки малих форм господарювання та фермерських господарств. Облік цільового фінансування на утримання дитячих дошкільних закладів, утримання культурно-виховних установ, науково-дослідної роботи. Облік фонду відтворення орендованих основних засобів. Облік інших видів цільового фінансування і цільових надходжень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п,с	лаб	інд	с.р.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ, ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ, ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ»												
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	6	1	1			4	12	1				11
Тема 2. Облік грошових коштів	10	2	2			6	12		1			11
Тема 3. Облік короткострокових фінансових інвестицій	8	1	1			6	11					11
Тема 4. Облік довгострокових фінансових інвестицій	10	2	2			6	11					11
Всього за змістовим модулем 1	34	6	6			22	46	1	1			44
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ»												
Тема 5. Облік дебіторської заборгованості	13	3	3			7	12	1				11
Всього за змістовим модулем 2	13	3	3			7	13	1	1			11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 «ОБЛІК ЗАПАСІВ»												
Тема 6. Облік виробничих запасів	10	2	2			6	12		1			11
Тема 7. Облік продукції сільськогосподарського виробництва	10	2	2			6	12	1				11
Тема 8. Облік поточних біологічних активів	11	2	2			7	12		1			11
Всього за змістовим модулем 3	31	6	6			19	36	1	2			33
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 «ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ»												
Тема 9. Облік основних засобів	11	2	2			7	13	1				12
Тема 10. Облік інших необоротних матеріальних активів	9	1	1			7	11					11
Тема 11. Облік нематеріальних активів	8	1	1			6	12	1				11
Тема 12. Облік довгострокових біологічних активів	11	2	2			7	12					12
Тема 13. Облік капітальних інвестицій	9	1	1			7	12					12
Всього за змістовим модулем 4	48	7	7			34	60	2				58
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5 «ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ, ОБЛІК КОРТКОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БАНКОМ ТА ІНШИМИ ПОЗИКАМИ»												
Тема 14. Облік зобов'язань за розрахунками з постачаль-							11					11

никами та підрядниками	14	2	2			10					
Тема 15. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками	14	2	2			10	11				11
Тема 16. Облік розрахунків з учасниками та іншими кредиторами	12	2	2			8	11				11
Всього за змістовим модулем 5	40	6	6			28	33				33
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6 «ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ТА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ, З БЮДЖЕТОМ ТА ЗІ СТРАХУВАННЯ МАЙНА»											
Тема 17. Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням	19	4	4			11	13	1			12
Тема 18. Облік розрахунків з бюджетом та зі страхування майна	13	2	2			9	13		1		12
Всього за змістовим модулем 6	32	6	6			20	26	1	1		24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7 «ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ДОВГОСТРОКОВИМИ ПОЗИКАМИ ТА ВЕКСЕЛЯМИ, ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА З ФІНАНСОВОЇ ОРЕНДИ»											
Тема 19. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями	16	3	3			10	12				12
Тема 20. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди	13	2	2			9	12				12
Всього за змістовим модулем 7	29	5	5			19	24				24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8 «ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ»											
Тема 21. Облік доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства	18	4	4			10	13		1		12
Тема 22. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу	16	3	3			10	12				12
Тема 23. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку	13	2	2			9	12				12
Тема 24. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів	13	2	2			9	12				12
Тема 25. Облік цільового фінансування і цільових надходжень	13	2	2			9	12				12

Всього за змістовим модулем 8	73	13	13			47	60		1			60
Виробнича практика	30											
Навчальна практика	10											
Курсова робота	12											
Форма підсумкового контрольного заходу: Залік (3-й семестр) Екзамен (4-й семестр)	1											
ВСЬОГО	300	52	52			196	300	6	8			286

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи побудови фінансового обліку	1
2	Облік грошових коштів	2
3	Облік короткострокових фінансових інвестицій	1
4	Облік довгострокових фінансових інвестицій	2
5	Облік дебіторської заборгованості	3
6	Облік виробничих запасів	2
7	Облік продукції сільськогосподарського виробництва	2
8	Облік поточних біологічних активів	2
9	Облік основних засобів	2
10	Облік інших необоротних матеріальних активів	1
11	Облік нематеріальних активів	1
12	Облік довгострокових біологічних активів	2
13	Облік капітальних інвестицій	1
14	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками	2
15	Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками	2
16	Облік розрахунків з учасниками та іншими кредиторами	2
17	Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням	4
18	Облік розрахунків з бюджетом та зі страхування майна	2
19	Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями	3
20	Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди	2
21	Облік доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства	4
22	Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу	3
23	Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку	2
24	Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів	2
25	Облік цільового фінансування і цільових надходжень	2
ВСЬОГО		52

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Методологія процесу навчання та, відповідно, оцінювання знань здобувачів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу передбачає його переорієнтацію з лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти і індивідуальної навчально-дослідної роботи.

Ці види діяльності у структурі навчального навантаження, як показує світовий досвід, розглядаються як один із компонентів навчальної діяльності та повинні займати не менше 50% часу від загального обсягу.

Самостійна робота здобувачів є важливою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, що мають професійні характеристики на рівні світових вимог. Така форма навчального процесу є засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від занять час. Далі до кожної теми визначено орієнтований перелік питань, на які здобувачам необхідно знайти відповіді самостійно.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ, ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ, ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

1. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах — складова частина системи бухгалтерського обліку в Україні.
2. Взаємозв'язок бухгалтерського обліку з іншими економічними дисциплінами.
3. Завдання бухгалтерського обліку в сучасних умовах.
4. Фінансовий та управлінський облік. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”.
5. Принципи бухгалтерського обліку.
6. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.
8. Форми бухгалтерського обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів

1. Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів.
2. Облік касових операцій.
3. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління національного банку України від 15.12.2004 р. № 637.
4. Облік коштів на рахунках підприємства в банках у національній валюті.
5. Інструкція „Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах”, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 р. № 492 зі змінами та доповненнями.
6. Облік операцій на поточних рахунках в іноземній валюті.
7. Облік грошових коштів на інших поточних рахунках у банку.

8. Облік інших коштів.

Тема 3. Облік короткострокових фінансових інвестицій

1. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції".
2. Облік поточних фінансових інвестицій.
3. Облік короткострокових фінансових інвестицій, придбаних з метою продажу.
4. Аналітичний і синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій.

Тема 4. Облік довгострокових фінансових інвестицій

1. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
2. Облік довгострокових фінансових інвестицій, що придбані шляхом обміну на цінні папери власної емісії.
3. Облік довгострокових фінансових інвестицій, що придбані шляхом обміну на інші активи.
4. Аналітичний і синтетичний облік довгострокових фінансових інвестицій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ

Тема 5. Облік дебіторської заборгованості

1. Економічний зміст розрахункових операцій.
2. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість".
3. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
4. Облік розрахунків за виданими авансами.
5. Облік розрахунків з підзвітними особами.
6. Облік розрахунків за нарахованими доходами.
7. Облік розрахунків за претензіями.
8. Облік розрахунків на відшкодування матеріального збитку.
9. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. №116.
10. Облік розрахунків з різними дебіторами.
11. Облік резерву сумнівних боргів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ОБЛІК ЗАПАСІВ

Тема 6. Облік виробничих запасів

1. Економічний зміст запасів на сільськогосподарських підприємствах і завдання їх обліку.
2. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».
3. Оцінка запасів.
4. Облік сировини і матеріалів.
5. Облік палива.
6. Облік будівельних матеріалів.

7. Облік запасних частин.
8. Облік матеріалів сільськогосподарського призначення.
9. Облік малоцінних швидкозношуваних предметів.
10. Облік товарів.
11. Складське господарство і складський облік.
12. Синтетичний і аналітичний облік виробничих запасів.
13. Інвентаризація виробничих запасів.

Тема 7. Облік продукції сільськогосподарського виробництва

1. Оцінка продукції сільськогосподарського виробництва.
2. Документальне оформлення надходження і використання продукції сільськогосподарського виробництва.
3. Складський облік продукції сільськогосподарського виробництва.
4. Синтетичний і аналітичний облік сільськогосподарської продукції.
5. Інвентаризація продукції сільськогосподарського виробництва.

Тема 8. Облік поточних біологічних активів

1. Економічний зміст і об'єкт бухгалтерського обліку поточних біологічних активів рослинництва та тваринництва.
2. Завдання обліку поточних біологічних активів рослинництва і тваринництва.
3. Оцінка поточних біологічних активів.
4. Первинний облік поточних біологічних активів.
5. Облік тварин за центрами відповідальності (на фермах, у бригадах, цехах).
6. Порядок проведення інвентаризації поточних біологічних активів тваринництва та їх оцінка на дату балансу.
7. Синтетичний та аналітичний облік поточних біологічних активів рослинництва і тваринництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Тема 9. Облік основних засобів

1. Економічний зміст основних засобів та інших необоротних активів і завдання їх обліку.
2. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби".
3. Класифікація основних засобів.
4. Оцінка і переоцінка основних засобів.
5. Облік надходження і вибуття основних засобів.
6. Облік амортизації (зносу) необоротних активів.
7. Облік ремонту та поліпшення основних засобів.
8. Облік основних засобів в оренді.
9. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 "Оренда".
10. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів.
11. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів".
12. Облік витрат зменшення корисності або вигод від відновлення корисності необоротних активів.

13. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість".
14. Визнання та оцінка інвестиційної нерухомості.
15. Переведення нерухомості до інвестиційної нерухомості або виведення її зі складу інвестиційної нерухомості.
16. Вибуття інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість у примітках до фінансової звітності.

Тема 10. Облік інших необоротних матеріальних активів

1. Класифікація інших матеріальних необоротних активів.
2. Оцінка інших необоротних матеріальних активів.
3. Облік інших необоротних активів.
4. Облік малоцінних необоротних матеріальних активів.
5. Облік амортизації (зносу) інших необоротних матеріальних активів.
6. Аналітичний і синтетичний облік інших необоротних матеріальних активів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

1. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи". Визнання нематеріальних активів.
2. Оцінка нематеріальних активів.
3. Первинний облік надходження і вибуття нематеріальних активів.
4. Облік амортизації (зносу) нематеріальних активів.
5. Аналітичний і синтетичний облік нематеріальних активів.

Тема 12. Облік довгострокових біологічних активів

1. Зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи".
2. Класифікація довгострокових біологічних активів.
3. Оцінка довгострокових біологічних активів.
4. Облік довгострокових біологічних активів рослинництва.
5. Облік довгострокових біологічних активів тваринництва.

Тема 13. Облік капітальних інвестицій

1. Економічний зміст капітальних інвестицій.
2. Первинний облік капітальних інвестицій.
3. Синтетичний та аналітичний облік витрат на капітальні інвестиції.
4. Облік капітального будівництва, здійсненого господарським і підрядним способом.
5. Облік капітальних інвестицій у придбання основних засобів.
6. Облік капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів.
7. Облік витрат на придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів тваринництва (формування основного стада).
8. Облік витрат на закладання і вирощування довгострокових біологічних активів рослинництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5
ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ
ТА ПІДРЯДНИКАМИ, ОБЛІК КОРОТКОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БАНКОМ ТА ІНШИМИ ПОЗИКАМИ

Тема 14. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками

1. Суть розрахунків за зобов'язаннями.
2. Поточні та довгострокові зобов'язання. Зміст П(С)БО 11 "Зобов'язання".
3. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
4. Порядок приймання – здавання товарів.
5. Документальне оформлення надходження вантажів (робіт, послуг).
6. Порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей.
7. Синтетичний і аналітичний облік з постачальниками та підрядниками.
8. Кореспонденція рахунків.

Тема 15. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками

1. Економічний зміст кредитів банків і завдання їх обліку.
2. Механізм одержання кредиту.
3. Форми кредитних угод. Суть кредитування через факторинг.
4. Облік короткострокових позичок у національній та іноземній валюті.
5. Відстрочені та прострочені позики у національній та іноземній валюті і відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку.
6. Синтетичний і аналітичний облік короткострокових позичок.
7. Кореспонденція рахунків.

Тема 16. Облік розрахунків з учасниками та іншими кредиторами

1. Економічний зміст розрахунків з різними кредиторами та завдання їх обліку.
2. Виплати учасникам (замовникам).
3. Чинники, що впливають на дивідендну політику.
4. Первинний облік розрахунків з учасниками.
5. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з учасниками.
6. Порядок нарахування та видачі дивідендів.
7. Облік вибуття учасників (засновників). Облік розрахунків за авансами одержаними.
8. Облік розрахунків за нарахованими відсотками.
9. Облік внутрішніх і внутрішньогосподарських розрахунків.
10. Облік розрахунків з різними кредиторами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6
ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ТА
СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ, З БЮДЖЕТОМ ТА ЗІ
СТРАХУВАННЯ МАЙНА

Тема 17. Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням

1. Економічний зміст і завдання обліку.

2. Трудові відносини на підприємстві. Трудовий договір (контракт). Трудові книжки. Розірвання трудового договору.
3. Форми первинного обліку.
4. Колективний договір.
5. Матеріальна відповідальність працівників.
6. Форми і види оплати праці. Склад фонду оплати праці.
7. Первинний облік праці та її оплати. Узагальнення та групування даних з обліку праці. Розрахунково – платіжна відомість.
8. Визначення середньої заробітної плати.
9. Облік розрахунків допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.
10. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.
11. Особливості нарахування інших додаткових оплат.
12. Утримання із заробітної плати. Утримання із заробітної плати податку з доходів фізичних осіб. Утримання із заробітної плати працівника за виконавчими листами та інші утримання.
13. Нарахування на заробітну плату та утримання із неї єдиного соціального внеску. Інші розрахунки за страхуванням.
14. Порядок надання звітності про суми виплачених доходів і утриманих з них податків та інших обов'язкових платежів.
15. Синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам та контроль за використанням фонду оплати праці.
16. Методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати за роботи, виконані працівниками підприємства.

Тема 18. Облік розрахунків з бюджетом та зі страхування майна

1. Економічний зміст і завдання обліку розрахунків з бюджетом.
2. Облік розрахунків за податками і платежами.
3. Основні нормативно-правові документи, які врегульовують питання обчислення і сплати податків суб'єктами підприємницької діяльності.
4. Організація податкового обліку ПДВ.
5. Організація бухгалтерського обліку ПДВ.
6. Облік податку на доходи фізичних осіб.
7. Облік екологічного податку та акцизного податку.
8. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податками і платежами.
9. Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків за податками і платежами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7

ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ДОВГОСТРОКОВИМИ ПОЗИКАМИ ТА ВЕКСЕЛЯМИ, ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА З ФІНАНСОВОЇ ОРЕНДИ

Тема 19. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями

1. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками.
2. Облік придбання бланків векселів.

3. Облік розрахунків із застосуванням простих векселів. Облік розрахунків із застосуванням переказних векселів.
4. Бухгалтерський облік дисконту.
5. Відображення в бухгалтерському обліку вексельних розрахунків за допомогою авалю.
6. Аналітичний та синтетичний облік векселів.
7. Облік довгострокових векселів.
8. Типова кореспонденція рахунків з обліку розрахунків вексями.

Тема 20. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди

1. Облік зобов'язань за облігаціями. Облік та нарахування премій за випущеними облігаціями.
2. Дисконт за випущеними облігаціями.
3. Характеристика рахунку 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями".
4. Облік фінансової оренди. Закон України "Про лізинг".
5. Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про оренду та її розкриття у фінансовій звітності згідно з П(С)БО 14 "Оренда".
6. Характеристика фінансової оренди як одного з видів лізингу.
7. Характеристика рахунку 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди".
8. Кореспонденція рахунків з обліку фінансового лізингу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8

ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Тема 21. Облік доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства

1. Сутність доходу, його визнання й оцінка. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності згідно з П(С)БО 15 "Дохід".
2. Визнання та класифікація доходів. Критерії визнання доходу. Надходження, які не визнаються доходами.
3. Класифікаційні групи визнаних доходів від звичайної діяльності.
4. Організація обліку доходів.
5. Облік формування доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).
6. Економічний зміст реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).
7. Первинна документація з реалізації продукції.
8. Характеристика рахунку 70 "Доходи від реалізації".
9. Синтетичний та аналітичний облік реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.
10. Облік собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг.

11. Бухгалтерський облік доходів від реалізації.
12. Облік витрат на збут.
13. Особливості обліку реалізації товарів.
14. Облік формування доходу і витрат іншої операційної діяльності.
15. Облік операцій, пов'язаних з отриманням доходів і витрат від реалізації іноземної валюти.
16. Облік операцій, пов'язаних з отриманням доходів і витрат від реалізації інших оборотних активів.
17. Облік доходів від операційної оренди. Облік доходів і витрат від операційної курсової різниці. Облік доходів і витрат від штрафів, пені, неустойок. Облік доходів і витрат від списання активів.
18. Облік доходів і витрат від списання дебіторської і кредиторської заборгованості.
19. Облік доходів від безоплатно одержаних оборотних активів та інших доходів від операційної діяльності.
20. Облік формування доходу і витрат фінансової діяльності. Облік доходів і витрат від інвестицій в асоційовані підприємства спільної діяльності, інвестицій в дочірні підприємства. Облік інших фінансових доходів та інших фінансових витрат: дивідендів одержаних, відсотків одержаних, відсотків за кредит, інших фінансових виплат.
21. Облік формування доходів і витрат від іншої звичайної діяльності.
22. Облік доходів і витрат від реалізації фінансових інвестицій.
23. Облік доходів і витрат від реалізації необоротних активів. Облік доходів від безоплатно одержаних активів. Облік уцінки необоротних активів і фінансових інвестицій.
24. Облік виплат страхових сум та страхових відшкодувань.
25. Облік податку на прибуток. Порядок формування та облік фінансових результатів.
26. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування. Момент виникнення доходів і витрат. Формування чистого прибутку. Визначення валового прибутку.
27. Облік формування фінансових результатів.

Тема 22. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу

1. Визначення власного капіталу та його функції. Складові власного капіталу.
2. Статутний капітал та його формування.
3. Пайовий капітал.
4. Інший зареєстрований капітал.
5. Внески до незареєстрованого статутного капіталу.
6. Статутний капітал акціонерного товариства та його зміни.
7. Характеристика рахунку 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал".
8. Аналітичний і синтетичний облік статутного капіталу.
9. Кореспонденція рахунків з обліку статутного капіталу.

10. Дооцінка (уцінка) основних засобів. Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів. Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів. Емісійний дохід. Інший вкладений капітал. Накопичені курсові різниці. Безоплатно одержані оборотні активи.

Тема 23. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку

1. Резервний капітал як сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку.
2. Створення та використання резервного капіталу.
3. Облік вилученого капіталу.
4. Формування нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).
5. Характеристика рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)".
6. Визначення нерозподіленого прибутку та його облік.
7. Облік використання прибутку у звітному періоді.

Тема 24. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів

1. Визначення і визнання зобов'язань. Класифікація зобов'язань. Необхідність, роль та суть забезпечення майбутніх витрат і платежів.
2. Облік забезпечення виплат відпусток.
3. Облік додаткового пенсійного забезпечення.
4. Облік забезпечення нематеріальних заохочень.
5. Облік забезпечення інших витрат і платежів.

Тема 25. Облік цільового фінансування і цільових надходжень

1. Класифікація фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету.
2. Облік фінансової підтримки виробництва продукції тваринництва.
3. Облік фінансової підтримки виробництва продукції рослинництва.
4. Облік часткової компенсації вартості складної сільськогосподарської техніки.
5. Облікове забезпечення фінансової підтримки малих форм господарювання та фермерських господарств.
6. Облік цільового фінансування на утримання дитячих дошкільних закладів, утримання культурно-виховних установ, науково-дослідної роботи.
7. Облік фонду відтворення орендованих основних засобів.
8. Облік інших видів цільового фінансування і цільових надходжень.

**ПЕРЕЛІК РЕФЕРАТІВ З ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»**

1. Облік операцій в системі бухгалтерських рахунків.
2. Облік операцій в національній валюті.
3. Облік операцій в іноземній валюті.
4. Облік депозитних операцій.
5. Корпоративні банківські платіжні картки.
6. Грошові кошти в дорозі і грошові документи.
7. Фінансові інвестиції і їх облік.
8. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу і їх вибуття.
9. Облік операцій з векселями.
10. Облік розрахунків з покупцями і замовниками.
11. Облік розрахунків за виданими авансами.
12. Облік розрахунків з підзвітними особами.
13. Облік розрахунків за претензіями.
14. Облік розрахунків з відшкодування матеріального збитку.
15. Облік розрахунків з різними дебіторами.
16. Облік резерву сумнівних боргів.
17. Оцінка запасів.
18. Облік виробничих запасів.
19. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку руху виробничих запасів.
20. Облік готової продукції сільського господарства.
21. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.
22. Облік товарів.
23. Облік поточних біологічних активів.
24. Облік поточних біологічних активів тваринництва.
25. Класифікація та оцінка основних засобів.
26. Переоцінка основних засобів та облік результатів переоцінки.
27. Облік надходження основних засобів.
28. Облік амортизації основних засобів.
29. Облік вибуття основних засобів.
30. Облік ремонту та поліпшення основних засобів.
31. Облік інших необоротних активів.
32. Облік нематеріальних активів.
33. Облік витрат зменшення корисності або вигод від відновлення корисності необоротних активів.
34. Облік інвестиційної нерухомості.
35. Облік довгострокових біологічних активів.
36. Облік капітальних інвестицій.
37. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
38. Облік довгострокової дебіторської заборгованості та інших необоротних активів.
39. Теми, що запропоновані здобувачами.

40. Облік операцій з фінансового лізингу.
41. Операційна оренда та її облік.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З КУРСУ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

З дисципліни «Фінансовий облік» навчальним планом передбачено виконання курсової роботи, як одного із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького характеру. Курсова робота має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань здобувачів з фінансового обліку, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології. Курсова робота є окремим заліковим кредитом з дисципліни «Фінансовий облік» і оцінюється (визначається) рейтинг як самостійний вид навчальної діяльності здобувача тематика курсових робіт визначається кафедрою відповідно до змісту і завдань навчальної дисципліни «Фінансовий облік». Здобувачами надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Здобувачі також можуть пропонувати свої теми.

Керівництво курсовими роботами здійснюють переважно професори і доценти, які мають досвід науково-педагогічної і практичної роботи.

Захист курсової роботи проводить комісія у складі трьох викладачів кафедри, у тому числі керівника курсової роботи.

Якість виконання курсової роботи та результати її захисту оцінюється за шкалою оцінювання ECTS.

1. Фінансовий облік в системі економічної інформації
2. Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку та напрями її вдосконалення
3. Меморіально-ордерна форма бухгалтерського обліку та напрями її вдосконалення
4. Спрощена форма бухгалтерського обліку та напрями її вдосконалення
5. Автоматизована форма бухгалтерського обліку та напрями її вдосконалення
6. Порядок формування облікової політики підприємства
7. Облік грошових коштів та їх еквівалентів на підприємстві й напрями його вдосконалення
8. Облік грошових коштів на рахунках у банку та напрями його вдосконалення
9. Облік грошових та розрахункових операцій з іноземною валютою та напрями його вдосконалення
10. Облік фінансових інвестицій та напрями його вдосконалення
11. Облік наявності та руху основних засобів та напрями його вдосконалення

12. Облік амортизації необоротних активів підприємства та напрями його вдосконалення
13. Облік капітальних інвестицій та напрями його вдосконалення
14. Облік інших необоротних матеріальних активів та напрями його вдосконалення
15. Облік нематеріальних активів та напрями його вдосконалення
16. Облік довгострокових біологічних активів та напрями його вдосконалення
17. Облік орендних операцій та напрями його вдосконалення
18. Облік нематеріальних активів та напрями його вдосконалення
19. Облік виробничих запасів та напрями його вдосконалення
20. Облік матеріальних цінностей та напрями його вдосконалення
21. Облік поточних біологічних активів та напрями його вдосконалення
22. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів і напрями його вдосконалення
23. Облік товарів на підприємствах та напрями його вдосконалення
24. Облік вексельних операцій та напрями його вдосконалення
25. Облік кредитних операцій та напрями його вдосконалення
26. Облік витрат на виробництво та напрями його вдосконалення
27. Облік праці і заробітної плати на підприємстві та напрями його вдосконалення
28. Облік розрахунків за виплатами працівникам та напрями його вдосконалення
29. Облік випуску готової продукції та її реалізації та напрями його вдосконалення
30. Облік розрахунків з бюджетом та напрями його вдосконалення
31. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками і напрями його вдосконалення
32. Облік дебіторської заборгованості за товари (роботи, послуги) та напрями його вдосконалення
33. Облік заборгованості за розрахунками з різними дебіторами та напрями його вдосконалення
34. Облік поточних зобов'язань за розрахунками за податками та платежами до бюджету та напрями його вдосконалення
35. Інвентаризація на підприємствах та відображення її результатів в обліку і напрями її вдосконалення
36. Облік витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції
37. Формування та облік фінансових результатів підприємств
38. Облік власного капіталу в акціонерних товариствах
39. Організація та порядок складання фінансової звітності підприємства
40. Особливості фінансового обліку малих підприємств та напрями його вдосконалення

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи побудови фінансового обліку	4
2	Облік грошових коштів	6
3	Облік короткострокових фінансових інвестицій	6
4	Облік довгострокових фінансових інвестицій	6
5	Облік дебіторської заборгованості	7
6	Облік виробничих запасів	6
7	Облік продукції сільськогосподарського виробництва	6
8	Облік поточних біологічних активів	7
9	Облік основних засобів	7
10	Облік інших необоротних матеріальних активів	7
11	Облік нематеріальних активів	6
12	Облік довгострокових біологічних активів	7
13	Облік капітальних інвестицій	7
14	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками	10
15	Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками	10
16	Облік розрахунків з учасниками та іншими кредиторами	8
17	Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціальним страхуванням	11
18	Облік розрахунків з бюджетом та зі страхування майна	9
19	Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями	10
20	Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди	9
21	Облік доходів, витрат і фінансових результатів від діяльності підприємства	10
22	Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу, облік капіталу у дооцінках та додаткового капіталу	10
23	Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку	9
24	Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів	9
25	Облік цільового фінансування і цільових надходжень	9
ВСЬОГО		196

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання є додатковою частиною самостійної роботи здобувача над навчальною дисципліною «Фінансовий облік». Творча (евристична), наближена до наукового осмислення і узагальнення робота можлива лише як результат організації самостійного навчання з обов'язковою присутністю в ній цілей дослідження та їх досягнення за допомогою ефективних технологічних схем самоосвіти. Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою, з врахуванням рівня творчих можливостей здобувача, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо. Індивідуальні завдання є видом позааудиторної самостійної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни завершується разом із складанням підсумкового екзамену із даної навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання виконують здобувачі самостійно під керівництвом викладача. Завдання можуть мати комплексний характер і тоді до їх виконання можуть залучатися кілька здобувачів.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Фінансовий облік» є лекції, практичні заняття, самостійна робота, курсова робота, навчальна практика, виробнича практика.

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика й техніка викладання, але й висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через: високу мотивацію здобувачів; закріплення вивченого матеріалу. Під час викладання навчальної дисципліни «Фінансовий облік» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемні методи навчання із застосуванням:

- ✓ лекцій у супроводі роздаткового матеріалу, який складається з реальних робочих документів;
- ✓ розв'язування задач та тестів;
- ✓ складання графічних схем;
- ✓ виконання індивідуальних завдань.

Основними формами теоретичних знань на практиці; підвищення самосвідомості здобувачів; вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення; вироблення здатності приймати колективні рішення; вироблення здатності до соціальної інтеграції; придбання навичок вирішення конфліктів; розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни «Фінансовий облік» для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах та ін.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення здобувачів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами, й увага здобувачів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу здобувачам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають здобувача шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує здобувачів сконцентруватися, й почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень. На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу здобувачів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані в плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене в такий спосіб, пробуджує в здобувача активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції. Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного здобувача в роботі за темою заняття, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Дискусії – обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів, і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю – це способи діяльності викладача і здобувачів, у ході яких виявляються засвоєння навчального матеріалу та оволодіння здобувачами знаннями, вміннями та навичками.

Основними методами контролю знань, умінь та навичок здобувачів з дисципліни «Фінансовий облік» є: усне опитування, письмова та практична перевірка, стандартизований контроль (тестування), рейтинговий контроль.

Загальне значення цих методів полягає в тому, щоб найліпшим чином забезпечити своєчасний і всебічний зворотний зв'язок між здобувачами і викладачами, на підставі якого встановлюється, як здобувачі сприймають та засвоюють матеріал.

За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі, розрізняють попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль (залік, екзамен).

Мета контролю визначає вибір методів, при цьому слід враховувати, що зазначені методи можуть застосовуватися у всіх видах контролю. Необхідно пам'ятати, що лише комплексне їх застосування дає можливість регулярно та об'єктивно виявляти динаміку формування системи знань та умінь здобувачів. Кожний метод контролю має свої достоїнства і недоліки, сферу використання, ні один з них не може бути єдиним, здатним діагностувати усі аспекти процесу навчання. Тільки правильне та педагогічно доцільне поєднання усіх методів сприяє підвищенню якості навчально-виховного процесу.

Контроль успішності здобувача по якості навчання здійснюється з використанням системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ESTC.

Навчальні досягнення здобувача з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практичні заняття, наукова робота, курсова робота, виробнича практика, навчальна практика тощо) оцінюється кількісно (визначається рейтинг), а підсумкові оцінки формуються з усіх навчальних дисциплін як за традиційною шкалою КМСОНП.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінюванні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних занять та індивідуальних робіт; оцінка (бали) за проходження виробничої практики; оцінка (бали) за проходження навчальної практики; оцінка (бали) за наукову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, науковій публікації тощо.

Питома вага оцінок кожного з видів початкової роботи здобувача у підсумковій (загальній) оцінці визначається виходячи з їх вагомості у теоретичній та практичній підготовці. Найбільша питома вага у підсумковій оцінці займає якість виконання практичних занять та результати

тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять.

Підсумкова оцінка виставляється після повного (семестрового) завершення вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий облік». Підсумкова оцінка виводиться як середньоарифметичне із проміжних оцінок за змістовні модулі та проведення додаткового підсумкового тестування. Зарахування здобувачу кредитів із навчальної дисципліни проводиться тільки за умов наявності у нього позитивних оцінок с усіх її модулів (залікових кредитів).

Контроль успішності здобувача здійснюється у формі поточного семестрового та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних робіт і має за мету перевірку засвоєння здобувачами та залік кредитних модулів навчальної дисципліни.

На практичному занятті здійснюється індивідуальний виступ здобувачів з питань результатів рішення вправ (до 5 хвилин), обговорення питання в групі (до 10 хвилин), запитання. Індивідуальний виступ – 70% оцінки, участь у обговоренні та відповіді на запитання – 30% оцінки.

Самостійна робота здобувача оцінюється у ході поточного і оперативного контролю. Для цього використовується перевірка конспектів лекцій та результатів розв'язання задач, відповіді на контрольні запитання і завдання, тестовий контроль.

Робота здобувача на лекції оцінюється за допомогою:

- проведення лекційної атестації;
- використання на лекції програм та законодавчих актів;
- розроблення планів конспектів за темою;
- завдань для випереджувального вивчення теоретичного матеріалу.

Здатність шукати, інтерпретувати інформацію, яка використовується здобувачами на практичних заняттях та при написанні індивідуального науково-дослідного завдання.

В індивідуально-науковій діяльності здобувача будуть демонструвати навички різних способів пошуку додаткової інформації та посилання на офіційні нормативи, статистичні та наукові джерела.

Вміння критично мислити буде продемонстровано під час процедури оцінювання роботи здобувача на практичних заняттях та ознайомленні з науково дослідною роботою.

Семестровий контроль здійснюється у формі семестрового заліку (за 3-й семестр), питома вага якого у загальній кількості за 100 бальною шкалою оцінювання становить не менше 20% та екзамену (4-й семестр), питома вага якого у загальній кількості за 100 бальною шкалою оцінювання становить не менше 30%. Основна мета семестрового заліку та екзамену – контроль залишкових знань з навчальної дисципліни.

Результати поточного та семестрового контролю фіксуються також в екзаменаційній (заліковій) відомості, яку викладач, що приймав семестровий

залік та екзамен, передає у деканат, де результати семестрового контролю заносяться до семестрової відомості.

Контроль здійснюється як за змістовним модулями, так і за кожною темою навчальної дисципліни, що є складовою змістовного модуля.

Тестування рівня теоретичного матеріалу, який засвоєно, під час аудиторних занять та самостійної роботи проводиться на підставі тестів, розроблених авторами Робочої програми навчальної дисципліни з методичного забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Змістовний текст на окремі теми навчальної дисципліни, що входять до змістового тексту, зараховується тільки у тих випадках коли здобувач набрав не менше 50% передбачених шкалою балів.

Методи оцінювання

Знання та вміння здобувачів оцінювати за допомогою:

- здійснення моніторингу роботи здобувачів при обговоренні навчальних ситуацій та обґрунтуванні варіантів рішень. Критеріями оцінки є спосіб подачі ідеї, вміння критично мислити, трактувати інформацію, здібність до співпраці під час обговорення в групах, спроможність презентувати та відстоювати власні і колективні пропозиції;
- індивідуального виступу за проблематикою практичного заняття.

Критеріями оцінки є зміст, аналіз, спосіб подачі інформації:

- поточне та підсумкове тестування;
- курс навчальної дисципліни «Фінансовий облік» міститься із змістових модулів, залікового модуля (наукова робота здобувача), заліку за 3-й семестр, навчальної практики, виробничої практики, курсової роботи, екзамену за 4-й семестр. Кожен із 8-ми модулів, залік у 3-му семестрі та екзамен в 4-му семестрі оцінюються за 100-бальною системою і мають свій відсоток (коефіцієнт) у підсумковій оцінці за курс.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Орієнтовний розподіл балів, що присвоюється здобувачу

Поточне тестування та самостійна робота 3-й семестр													Залік	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4							
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4		Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12			Тема 13
6	6	6	6	7	6	6	7	6	6	6	6	6	6	20	100

Поточне тестування та самостійна робота 4-й семестр												Навчальна практика	Виробнича практика	Курсова робота	Підсумковий Тест (examen)	Сума	
Змістовий модуль 5			Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8										
Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17	Тема 18	Тема 19	Тема 20	Тема 21	Тема 22	Тема 23	Тема 24	Тема 25						
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	10	6	30	100

Контроль успішності здобувача по якості навчання здійснюється з використанням шкали оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
Відмінно	A	Відмінно – повне і глибоке знання матеріалу всіх тем курсу, відмінне виконання завдання з незначною кількістю помилок	90-100
Добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – загалом правильна робота з певною кількістю помилок	75-81
Задовільно	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю помилок і недоліків	66-74
	E	Достатньо – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-65
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34

Оцінки змістових модулів викладач заповнює протягом семестру. Після вивчення змістового модуля викладач виставляє бали у відомість і залікові книжки здобувачів. Після закриття змістового модуля здобувач не має права скласти його повторно, якщо оцінка за системою ЄКТС F – 0-34 балів.

Здобувачі, які отримали оцінки F, до вивчення наступного змістового модуля не допускаються та отримують не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

Змістовні модулі і підсумкову оцінку поточного контролю викладач закриває до початку сесії.

Залік та екзамен складаються протягом сесії згідно з графіком екзаменаційної сесії.

Залік та екзамен проставляються у відомість контролю знань здобувачів у залікові книжки.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Фінансовий облік» для підготовки фахівців початкового рівня вищої освіти «Молодший бакалавр» галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України / Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2020. – 32 с.
2. Огійчук М.Ф., Василішин С.І., Рагуліна І.І., Ярова В.В. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт для підготовки фахівців для підготовки фахівців початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти денної та заочної форм навчання галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України / Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2020. – 56 с.
3. Програма і методичні рекомендації з навчальної практики з фінансового обліку для підготовки фахівців початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України/ Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2020. – 60 с.
4. Огійчук М.Ф., Сколотій Л.О., Рагуліна І.І., Сколотій І.В. Програма виробничої практики і методичні рекомендації з її проведення з фінансового обліку для підготовки фахівців початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти денної та заочної форм навчання галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України / Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2020. – 36 с.
5. Посібник "Регістри з фінансового обліку за журнально-ордерною формою та рекомендації щодо їх застосування". Частина 1 "Облік активів".
6. Посібник "Регістри з фінансового обліку за журнально-ордерною формою та рекомендації щодо їх застосування". Частина 2 "Облік зобов'язань, власного капіталу та забезпечення зобов'язань, формування доходів, витрат і результатів діяльності".
7. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами: навч. посібник / М.Ф. Огійчук, Л.Г. Панченко, Л.О. Сколотій, Т.П. Шев'якова, В.В. Посилаєв та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. – 2-ге вид., перероб. і допов., Київ : Алерта, 2013. – 608 с.
8. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. – 1040 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV.
4. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI.
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591.
6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
7. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 р. № 88.
8. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: постанова Правління Національного банку України від 15.12.2004 р. № 637:
9. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. №20 // Там само. - Х.: ІГВІНІ, 2017.- С.118-123.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91.
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. № 559.

19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181.
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. № 318.
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353.
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205.
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163.
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.1999 р. № 176.
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193.
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 "Вплив інфляції", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147.
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344.
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Діяльність, що припиняється", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617.
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817.
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 "фінансова звітність за сегментами", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412.
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415.
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість", затверджене наказом Міністерства фінансів України 02.07.2007 р. № 779.
38. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів // Облік і фінанси АПК. 2007. №1-2. С.9–26.
39. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України 24.03.1995 р. №88.

Навчальна та наукова література

40. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М.Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М.І.Беленкова [та ін.]; за ред. проф. М.Ф.Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. – 1040 с.
41. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами: навч. посібник / М. Ф. Огійчук, Л.Г.Панченко, Л.О.Сколотій, Т.П.Шев'якова, В.В.Посилаєв та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 2-ге вид., перероб. і допов., Київ: Алерта, 2013. – 608 с.
42. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навч. посіб. / За загальною редакцією: М. Огійчука, Т. Іщенко, М. Бондаря, О. Гуторова, Є. Калюги, Н. Вовчук. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.
43. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для ВНЗ. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Центр учб. літ., 2016. – 424 с.
44. Жадько К.С., Олійник Л.Ш., Семенюта В.В. Бухгалтерський облік: ділові ігри, ситуаційні вправи, тести: практикум. Дніпро: УМСФ, 2018. – 100 с.
45. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. Бухгалтерський облік: усхемах і таблицях: навч. посібник/ підзаг. ред. М.І. Скрипник // Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с.

Допоміжна

46. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для внз / М-во освіти і науки України. Київ : Центр учб. літ., 2014. – 600 с.
47. Малюга Н. М., Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік (загальна теорія. Конспект лекцій в схемах і таблицях). Київ: ТОВ Видавництво «Консультант», 2017. – 67 с.
48. Маренич Т.Г., Гаврильченко О.В. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. напряму підготовки «Облік і аудит» у галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». В 2-х ч., ч. 2 // ХНТУСГ. Харків : Міськдрук, 2012. – 335 с.
49. Соболев В.М., Косата І.А., Розіт Т.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / за ред. В.М. Соболева. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 222 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Урядові установи

Верховна Рада України	www.rada.gov.ua
Державна податкова служба України	www.tax.gov.ua/
Національне агентство України з питань державної служби	www.nads.gov.ua
Державна служба статистики України	www.ukrstat.gov.ua
Державна регуляторна служба України	www.drs.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	www.me.gov.ua
Міністерство соціальної політики України	www.msp.gov.ua
Міністерство фінансів України	www.mof.gov.ua
Міністерство юстиції України	www.minjust.gov.ua
Національний банк України	www.bank.gov.ua
Третейська палата України	www.tpu.kiev.ua
Фонд державного майна України	www.spfu.gov.ua

Корисні посилання

Вісник. Офіційно про податки	www.visnuk.com.ua
Бібліотека бухгалтерського обліку	pro-u4ot.info
Все про бухгалтерський облік	www.vobu.com.ua
Вища рада юстиції України	www.vru.gov.ua
Вісник. Право знати все про податки і збори	www.visnuk.com.ua/ru/
Головне державне об'єднання правової інформації	www.gdo.kiev.ua
Мін'юсту України	www.dinai.com
Інформаційно-аналітичний портал «Бізнес в Україні»	www.factor.ua/ukr/journals/nibu/
Податки та бухгалтерський облік	

Електронні ЗМІ

Газета «Все про бухгалтерський облік»	www.vobu.com.ua
Газета «Голос України»	www.golos.com.ua
Газета «Урядовий кур'єр»	www.ukcc.com.ua
Журнал «Агробізнес Україна»	www.agrobusiness.com.ua
Журнал «Бухгалтер 911»	www.buhgalter911.com.ua
Журнал «Податки & бухоблік»	www.i.factor.ua
Журнал «Аудитор України»	www.auditorukr.com.ua/journal/
Ліга Бізнесінформ	www.liga.net